

Resum de la conferència de Santiago Coca

DIRIGIR UN EQUIP DE FUTBOL: UNA QÜESTIÓ D'ÈTICA

a l'INEF de Barcelona, el 16 d'abril de 2005

per Andreu Vigo

La direcció d'un equip de futbol des d'una perspectiva ètica vol dir que l'entrenador ha de veure aquest equip de futbolistes com un equip de persones, de les quals ha de potenciar la seva llibertat d'acció esportiva.

Per tant, l'ètica és un element humanitzador del futbol. I aquest element es sosté en 4 pilars:

1. Joc net
2. Respecte
3. Estar a gust, desenvolupar una activitat gratificant.
4. Elecció constant que ens obliga a repensar totes les accions.

1. Joc net

Joc net vol dir absència de violència, absència de racisme, absència de xenofòbia, però, a més, vol dir responsabilitat. Cada un, primer l'entrenador i després els jugadors un per un, assumeix sense excuses el resultat de les seves accions esportives. I es pregunten el perquè d'aquests fracassos, derrotes, etc.

Excusar-se no és ètic

Per exemple, "rebre un gol en fred". Què vol dir això?

Assumir sense excuses demostra un creixement ètic i de maduresa.

A més de responsabilitat, l'entrenador també ha de tenir una exigència: que el deixin treballar sense rebre pressions de cap tipus per part de ningú a l'hora de prendre decisions. Ha de reclamar llibertat de decisió. Aquesta llibertat també ha d'existir per als jugadors. Si l'entrenador demana llibertat per fer el seu treball també ha de confiar en el treball dels seus jugadors. Ha de donar-los confiança. És la diferència entre entrenar robots i persones.

En el cas dels nens, no s'ha de tallar la seva espontaneïtat. L'entrenador els ha de proposar reflexions i deixar que ells pensin i resolguin per si mateixos. Evidentment l'entrenador els ha de donar normes i reglaments. Ha d'haver un equilibri.

Un nen jugador robot serà un adult jugador robot i donarà respostes

repetitives, fruit d'un ensenyament còmode, en lloc de respostes originals. S'ha de fomentar la creativitat. Per exemple: el regat. Si obligues el nen a no fer més d'un regat en una jugada estàs fent un jugador robot.

La finalitat no justifica els mitjans

Per exemple, guanyar com a sinònim d'haver-ho fet bé.

2. Respecte

Les persones que formen aquest equip són diferents. Què ha de fer l'entrenador amb aquestes diferències, anul·lar-les o potenciar-les?

Anul·lar les diferències entre els jugadors porta a un pensament únic i això ens fa tornar als robots. Per tant, l'entrenador ha de potenciar les diferències i integrar-les totes a l'equip. Tothom té dret a ser diferent i a triomfar personalment, sense menyscabar l'èxit de l'equip.

L'entrenador ha de respectar les diferències entre les persones que formen l'equip

Per exemple, en un equip hi ha grups, i cada grup té una concepció de la vida i del futbol diferent. No es pot obligar tothom a pensar igual. I dins d'aquests grups hi ha líders, que sovint no coincideixen amb els capitans. Hi ha líders, per exemple, que són jugadors suplents. Tots aquests líders ajuden a mantenir l'equilibri en el vestidor.

El respecte també ha d'existir cap als àrbitres, persones necessàries les quals s'equivoquen com tothom. L'entrenador no ha de buscar en ells les excuses.

I també s'ha de tenir respecte cap a les pròpies limitacions. En aquest sentit, cal citar Eugeni Trias, professor d'humanitats de la Universitat Pompeu Fabra, per al qual tot gira al voltant de les limitacions. Per tant, és necessari que l'entrenador escolti els punts de vista de qui treballa amb ell.

Pel que fa als jugadors, existeixen més limitacions en nens i joves. L'entrenador ha de respectar això. I no ha de deixar que els pares s'interfereixin. Si un pare insisteix, el nen no ve més. I si el club pressiona, plegar.

3. Estar a gust

Això vol dir: res de queixes, preocupar-se per millorar, no per perdre... Per exemple: Donar un toc d'atenció als jugadors no significa una bronca. L'entrenador ha de contagiar els jugadors. En aquest sentit es valora molt la sinceritat.

Tot es resumeix en aquesta frase: sí a si mateix

4. Elecció constant

S'ha de tenir valor per prendre decisions. Per exemple, en nens, si vas guanyant per 2-0, mai s'ha d'ensenyar a perdre el temps. Aquest temps s'ha d'utilitzar. S'ha d'anar a guanyar per 4-0. Això és un repte a l'ètica.

Finalment, s'ha de tenir capacitat d'autocrítica, sobre totes les decisions que es prenen.